

Drieluyck/ Drieluik, Het - Zaandam

voorgeschiedenis HET DRIELUIK 1964-1973

Alternatief jongeren centrum, opgezet door vrijwilligers in 1964 in buurthuis De Brug (in de Paaskerk in Zaandam).

Eind jaren zestig was het centrum - destijds nog 'Drieluyck' geheten - gehuisvest in een leegstaand oud gebouw aan de Joachim Kleinsorgstraat nabij de Bloemgracht (zie foto hierboven)

In de 'theaterzaal' beneden werden films vertoont en concerten gegeven.

Boven was een grote kamer met (gammel) balcon waar kussens op de grond lagen waar de bezoekers zich in konden vleien om naar muziek te luisteren. Het Drieluyck gebouw was het ziekenhuis van het vroegere bejaarden centrum aan de Bloemgracht.

Foto boven: de hoedenfabriek L'Ecole in 1965 (toen nog in bedrijf als hoedenfabriek 'Poppert'). Foto daarnaast toont het interieur in 1970 ten tijde van dancing L'Ecole.

In 1971 werd het gebouw aan de J.Kleinsorgstraat door de gemeente gesloten, daarna afgebroken en op die plek verrees de huidige 'Pennemes' en bejaardentehuis.

Eind jaren zestig-begin jaren zeventig bestond er in Zaandam een tweede 'alternatief jongeren centrum ('t Kabelgat)- geheel gerund door vrijwilligers - wat ook in 1971 gesloten werd op last van de brandweer.

,Het 'oude Drieluick' en 't Kabelgat werden op gegeven moment "samengevoegd" en "gereguleerd" in het nieuwe pand aan de Botenmakerstraat 6. 'Kabelgatter' Rob Hond: „Ik ben niet de enige die dat als manipulatie van het establishment voelde; zeker ook in 't Kabelgat had men dat idee.

Foto rechtsboven: Optreden van singer/songwiter Leen Schoen in 1973.

De Kabelgatters concentreerden zich na de overheveling van "hun" subsidie in de Theekamer, en de oude "Luyckers" bleven voornamelijk aan de bar hangen. Daardoor kregen "boven" en "beneden" een heel eigen sfeer. Min of meer een tweedeling dus, al bleef er net als daarvoor een grote groep mensen die zich op beide plekken thuisvoelde.

In september 1973 ging het nieuwe 'Drieluick' van start aan de Botenmakerstraat 6 in Zaandam.

Beneden bevindt zich een zaal met podium en een bar. Boven werd de legendarische 'theekamer' ingericht.

De inrichting/ podium is diverse keren 'verbouwd' en aangepast. De naam wordt later pas 'veranderd' in HET DRIELUIK.

In de eerste jaren zijn er sporadisch popconcerten. Optredende bands namen alle apparatuur en zaalversterking zelf mee. In de Zaanstreek zijn een handjevol bands die kunnen beschikken over een volledig instrumentarium en zaalversterking.

De zogeheten 'PA' was nog geen gemeengoed. Er worden in Het Drieluik veel films vertoont, informatie avonden gehouden en manifestaties georganiseerd (Amnesty International). In die jaren zijn de meeste jongeren nog volop bezig met 'wereldse problemen'.

Een van de filmproducenten is Zaandammer Bram van Splunteren die in de jaren tachtig en negentig popprogramma's maakt voor de VPRO televisie.

Daarnaast zijn er er popconcerten van regionale bands als Tenderfoot, Wankh, Amphora, Preludium, Carcassone, Virgin Sacrifice, Turf, Miscellany, Mantra Energy, Felix Cat Mauw Wauw Group, Tenderfoot, De Bards, Fat Eddy en landelijk bekende acts als Kaz Lux en The Bintangs. Deze laatste speelt steevast voor een uitzinnige 'volle bak' met kneppelhard geluid.

In januari is er een 'open huis'. Het open jongerencentrum Het Drieluik is dan officieel geopend.

Foto onder: 1974, Het vermaarde Truttenkoor van het Drieluyck in Zaandam. Links Isabel van Beek, daarnaast, met hoed, Nanneke Jankiewicz, dan Anja Klitsie; dan...(?), vervolgens Hanneke van Maanen, Josje Jongenelis en de 3e van rechts, in het wit is Marianne Hond. Daarnaast waarschijnlijk Irene Buter en zittend, rechts voorin met gitaar, is Auke Hofstra.

Vanaf maart 1975 komt stafkracht en jongerenwerker Frank Broekman in Drieluyck. Hij gaat de zaken 'professioneel' aanpakken met meer aandacht voor Zaanse bands en ook publiciteit. Er wordt een zeefdrukkerij ingericht. Vanaf het nieuwe seizoen (opening 16 augustus 1975 met Tenderfoot) gaat het Drieluck zelf posters maken en verspreiden.

Ruud Wassenaar, eigenaar van de bekende Zaanse muziekhandel 'Music Shop' in Zaandam, organiseerde samen met Drieluyck jongerenwerker Frank Broekman de allereerste Zaanse groepenpresentatie in februari 1976. Wassenaar stelt alle apparatuur, instrumentarium en PA voor die avond gratis beschikbaar. De avond wordt een groot succes en is de aanloop voor een terugkerende zeer druk bezochte jaarlijkse Zaanse groepenpresentatie.

De eerste Zaanse groepenpresentatie in februari 1976 werd een groot succes. Er namen 10 bands aan deel uit de regio (3) en uit de Zaanstreek (7). Ook de plaatselijke pers was aanwezig om de avond te recenseren.....

1976 is het jaar van de doorbraak van de punk in de popmuziek. Eind dat jaar treedt The Sex Pistols op in Nederland. In 1977 breekt de punkmuziek door in Nederland bij het grote publiek. De pers, radio en TV reageert sceptisch en afwijzend, net zoals tijdens de introductie van 'rock and roll' door Little Richard en Elvis Presley eind jaren vijftig.

Het eerste punkconcert in de Zaanstreek in Het Drieluik vindt plaats op 30 december 1977 met 'de eerste Nederlandse punkband' Panic en de Engelse punkformatie The Shades.

In de Zaanstreek is 'The Gods' de allereerste punkformatie. Deze band was voor die tijd al jaren actief als countryrock-band 'Buzz Benson'.

Foto onder: Optreden van de 'eerste Nederlandse punkband' PANIC uit Amsterdam in december 1977.

De eerste golf 'punkbands' bestond uit (gevestigde) rockbands die 'punk' gingen spelen. De eerste 'echte' (Saen)punkbands kwamen eind 1979/ begin jaren tachtig naar voren en konden nog 'geen noot spelen'.

Het 'jongerencentrum' ontwikkelde zich langzaam tot een professioneel poppodium. Het Drieluik gaat deel uitmaken van het landelijk popcircuit. Bekende en opkomende landelijke bands treden op in Het Drieluik. Daarnaast zijn er groepenpresentaties en 'voorprogramma' optredens met Zaanse bands.

Foto boven: 'De Sessiegroep' tijdens de tweede groepenpresentatie in februari 1978. Ruud Wassenaar van de Music Shop in Zaandam organiseerde jaarlijkse groepenpresentaties van Zaanse groepen waarbij hij alle apparatuur en

technische faciliteiten ter beschikking stelde. De avonden werden zeer druk bezocht.

Maart 1979: optreden rockband The Gods (voorheen punkband The Gods). Vanaf oktober 1979 als The Heartbeat.

Foto boven: september 1979: Dubbelconcert met Zaanse 'splinternew-wave' formatie The Plackband (foto) en Nasmaak (later Nasmak plus Instruments).

Foto boven: De band DJANGO tijdens een dubbelconcert met Stampei voorjaar 1980. De graffiti-opmars van de Zaanse punkbands is nu goed te zien op de muren!

In 1997 volgde de verhuizing naar een totaal verbouwde pand van het vroegere café/ zaal De Prinsenhof aan de Zuidoostzijde: de nieuwe naam wordt pop- en dancepodium 'De Kade'